

EESTI AFAASIALIIT

TEATED NR 62 KEVAd 2022

PALJU ÕNNE MEILE KÕIGILE!

30 aastat eesti

afaasialiitu

... on möödunud tegusalt. On mida meenutada! Alustasime väikese initsiatiivgrupiga Tallinna Vabariikliku Keskhaigla (tollajal kandis Ida-Tallinna Keskhaigla just seda nime) logopeedilis- metoodilise akabineti tiiva all. 1991 aastal oli Eesti vast taasiseseisvunud ja vabaühendused said loa organiseeruda. Selle aasta sügiseks olid meil huvilised koos – logopeedid, entusiastlikud afaasiaga inimesed, tohtrid, polikliiniku juhtkondki. Novembris pidasime maha asutamiskoosoleku ja **1992 aasta 16. aprillil** saime ametliku kinnituse: olime registreeritud juriidilise isikuna EESTI AFAASIALIIT.

Järgnesid tegusad aastad, **koostöö Soome kolleegidega**, seejärel juba pikaajaline ja viljakas koostöö taanlastega. Võib öelda, et taanlased **Odense ülikooli Kõne- ja Kuulmisinstituudist**, eesotsas direktor Bent Kjaer’l ja logopeedi ning teadustöötaja Steen Fibigeriga olid meie peamised kuraatorid, toetajad,

abistajad. Koolitajate ja nõustajatena aitasid kaasa paljud paljud sealsed logopeedid.

Afaasialiidu algaastatesse jäi **kõneravi keskuse avamine** Keskhaiglas. Avamas seda käis tollane minister Siiri Oviir. Tõsi - füüsilist keskuse ruumi siis meil veel polnud, avamise tseremoonia toimus haigla fuajees, aga siiski - tehtud saime!

Õige pea tekkisid meil tegusad rakukesed üle Eesti: **Viljandis, Valgas, Võrus, Pärnus, Haapsalus, Rakveres, Tartus, Paines, hiljem ka Põlvas ja muidugi Tallinnas, mis sidus enda alla ka Harju- ja Raplamaa inimesed.** Igas rakukeses hakkas tuksuma ühine "süda", käidi koos, nauditi võimalust suhelda, toetada üksteist, tegutseda üheskoos .

Kõik koos oleme aastate jooksul pidanud maha palju **suvelaagreid**, käinud **ekskursioonidel** peaaegu kõikides Eesti nurkades. Isegi välismaal. Kahe grupiga väisasime **Soome afaasiakeskust Villa Afaasiat** Helsingis, kus meid võõrustasid dr Arti Nuutila ja Evald Pesari. Mõned aastad tagasi

me käisime aga suure grupiga **jõulumatkal Stokholmis.** Oleme kogenud palju palju põnevaid muljeid ja rõõmu saatusekaaslaste toetusel veedetud ajast.

EVALD PESARI

1999/1920 aasta oli meile suureks pöördepunktiks. 1944 aastal Soome emigreerunud Eesti mees Evald Pesari, kellel endalgi oli insuldi tagajärjel ränk afaasia, kinkis meile maja Maarjamäel, Tallinnas, rahastas selle remonti ja lifti ehitust, ostis veel naabermajagi ja andis raha ka invabussi soetamiseks. See uskumatu annetus on andnud meile võimaluse arendada rehabilitatsiooni, mida vajavad ajukahjustuse järgselt afaasia saanud inimesed.

Oleme mittetulundusühing ehk nagu öeldakse “kolmas sektor” mis tähendab, et kogu meie töö sõltub sellest, kas meil on toetajaid, annetajaid, projektide rahastajaid. Läbi aegade neid ikka on olnud: Eesti Puuetega Inimeste Fond, Taani riigi kaudu PHARE programm, Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Taani

Välisministeerium, siis mõne projektiga Tallinna linn, Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Eesti Arengu Sihtasutus (EAS), Erasmuse program, mis andis meile võrratu LAPH koostööprojekti Rootsi, Soome, Iiri, Hollandi ja Itaalia afaasiaühingutega; päris paljudel kordadel oleme saanud toetust ka Hasartmängumaksu Nõukogult ja viimaks isegi Põhja-Eesti Regionaalhaigla tiiva all Haigekassa rahastatud projektist “insuldijärgse raviteekonna disainimine”

Peab tunnistama, et praeguseks on käes üks mitmetest mõõnaaegadest ja hetkel ühtegi rahataotlemise võimalust ei pasta. Seega praegu tegutseme Pesarimajas tagasihoidlikult, siiski toimuvad kord nädalas keraamikatunnid ja vestlus/kõneharjutusringid. Asi seegi!

1994 aastast oleme ka **AIA- rahvusvahelise afaasiaorganisatsiooni** liikmed.

30 aastat on pikk aeg ja paljud gruppide eestvedajad on selle ajaga ära väsinud, pensionile läinud ja vast seepärast on nüüdseks aktiivelt tegutsevaid gruppe väheseks jäänud. Sellist võimalust, et me endale majandades eestvedajaid palgata saaks, ei ole kunagi olnud. Suure mahuga tööd aga ainult vabale tahtele meie ühiskonnas veel rajada ei saa, lisaks ei saa seda tööd teha iga hea südamega entusiastlik inimene. On vaja teadmisi ja kogemust, et tagada suhtlemine afaasiaga inimestega. Oma pitseri on töösse löönud vahepealsed majanduskriisid, moehaigus Korona ja nüüd sõda! Oleme orgaaniline osa ühiskonnast ja kõik see, mis toimub ümberrini, mõjutab ka meid – võib-olla veel rohkemgi kui tavalisi inimesi, neid, kes saavad oma mured vabalt välja rääkida, kirjutada, pahandades, rõõmustades seda sõnutsi väljendada. **Meil aga jääb üle oma sõnum koos ja kollektiivselt sõnastada ning selle tõttu peame tegema kõik, et meie hääletoru Eesti Afaasialiit oma tööd jätkaks**, veel 30, veel 100 ja kui vaja siis ka palju rohkem aastaid. Jõudu ja jaksu meile selle töös! Eeskätt teie, head afaasiaga inimesed ja teie kallid lähedased – teie ehe kogemus, soov, ja entusiasm on kõige olulisemad !

INSULT!

Olen logopeedina tänaste sündmuste valguses mõtisklenud: **ISULT oleks nagu sõda meie peas**, meie kehas - ta pommitab valimatult ja me ei tea ette kuhu see pomm kukub, kus ta midagi hävitab, vigastab. Midagi saab taastada, midagi aga enam ei saa... tuleb leida uusi võimalusi elu jätkata. Nii on sõjas. Kas pole irooniline võrdlus, sest just sõda Ukrainas, rahva seas, kes on meiega sarnast

saatust pikka aega jaganud, toimub ju nüüd just see sama. Pommid kukuvad kuhu juhtub, hävib ja saab vigastada ettearvamatu osa nende "organismist", nende riigist. Midagi kaob jäädavalt ja midagi saab ehk hiljem taastada.

UKRAINAS ON SÕDA!

Praegu vajavad ukrainlased abi täpselt samamoodi nagu iga päev iga meie inimene, kes on saanud insuldi ja sellega koos ka afaasia. Me teame, mis väärtus on saatusekaaslaste toetusel ning professionaalsel organiseeritud abil.

Nüüd on meie kord aidata. Just niipaju kui see on meie võimuses. Relvi me saata ei saa, raha pole ka kahjuks jagada, napib enda vajalikuks elukski, aga meil on omas Pesarimajas vabu voodeid ja ilus ning mugav, kõigiti eluks vajalikuga varustatud maja. Nii pakkusime peavarju praegusega kolmele Ukraina perekonnale. Nad asusid meie majja elama just siis, kui meie ise kodus värvilisi mune koksime, ülestõusmise püüde päeval.

**SLAVA
UKRAINI**

Ja veel, peale seda, kui meie majandusmees ja bussijuht Loit haigeks jäi ja nüüd meie seast juba peaaegu 5 aastat lahkunud on, jäi nukralt seisma ka meie invabuss. Peaaegu 10 aastat paigal seismist ei teinud bussile teadagi midagi head, rooste näris ja piduridki olid kinni kiilunud. Aga tal on tublilt tuksuv mootor ja muidu ka hea buss, päris heas korras. Nüüd leidsid tublid entusiastlikud inimesed, kes üle Eesti otsisid seisma jäänud sõidukeid, et need sõidukorda teha ja siis saata Ukrainasse vajalikku humanitaarkaupa viima või seal kohapeal inimesi aitama. Seega - nüüd saatsime ka oma bussi Ukrainlastele appi!

TEATEID tegevustest Pesarimajas

KERAAMKATUNNID ENTUSIASTIDELE

Veebruaris, kui toimus Pesarimajas sõbrapäeva ja Eesti sünnipäeva vastuvõtt, otsustasid paljud meie seast, et tahaksid jälle keraamikaga tegeleda. Projekte aga praegu tasuta tundide jaoks pole. Leiti lahendus selliselt, et osalejad maksavad suurema osa tundide kulust ise kinni. Tänu sellele on nüüd jälle igal neljapäeval olnud soovijail võimalus teha **Anu** juhendamisel keraamikat.

Soovijail on võimalik tellida endale koht töökojas kas 1 tunniks hinnaga 10€

või 2 tunniks hinnaga 20€

Meie töökojas mahub korraga tööd tegema maksimaalselt 6 inimest. Sellepärast on oluline kindlasti endale koht broneerida. Broneering tuleb esitada Anule hiljemalt jooksva nädala teisipäeval. St. kui tahate näiteks neljapäeval, 5. mail tulla, siis tuleb sellest Anule teada anda hiljemalt teisipäeval, 3. mail.

Anu tel: 53831389 e: anu.roosma@gmail.com

28. aprillil erandlikult keraamikatundi ei toimu. Meie Anu on siis reisil. Head puhkamist! Mais aga on keraamikahuvilised jälle igal neljapäeval oodatud.

JUTUTUNNID

Kes aga ei soovi keraamikatundi tulla, sooviks aga siiski kõneharjutusi teha või niisama vestlema tulla, siis ka seda saab teha igal neljapäeval, (ka 28. aprillil). Kõneharjutusi ja klubivestluseid viivad läbi **Aade ja Raili**.

Kohvi ja suupistete raha kogume jututundi tulejatelt 1€. Tasulises keeraamikatunnis osalejad kohvitamise eest lisatasu enam ei maksa.

Jututundide huvilistelt ootame ikka teemasid, millest tahaksite kuulda, rääkida. Milliste tegevustega veel tahaksite tundides tegeleda.

Individuaalsele ja perenõustamistele saab broneerida aega **Külli** juurde, enamasti ikka neljapäevadeks aga kui vaja, siis ka mõneks teiseks päevaks. Helistage Küllile 55663494 või kirjutage kylli.roht@gmail.com.

Facebook – soovitage ja jagage ka oma sõpradele !

Head inimesed, meie igapäevaste tegemistega saate hästi kurssi kui lähete meie Facebooci lehele. Külastage seda kindlasti, sealt leiab ikka lugemist-vaatamist aga ka operatiivset teavet meie ühingus toimuva kohta.

<https://www.facebooc.com/afaasialiit>

Kena kevadet soovides

Külli (Teadetelehe koostaja) kylli.roht@gmail.com tel. 55663494

Eesti Afaasialiit, Kase 25a, Tallinn tel: 55663494 e-aadress: info@afaasia.ee

Reg: 80023972 a/a SEB EE581010022010065003